

„A KŐSZEGI-HEGYSÉG REJTETT(EBB) ÉRTÉKEI’ Jelvénytípusú túra

A túra célja: A Kőszegi-hegység kevésbé, illetve alig ismert természeti és történelmi értékeinek bemutatása. A túra egyedülálló módon a hegység talán hét legismertebb turisztikai célpontjának (*Kálvária, Hét-forrás, Ó-ház tető, Stájer-házak, Hörmann-forrás, Írottkő és Szent-Vid*) érintése nélkül mutatja be a látnivalókat.

Útvonal: Kőszeg (Jurisics-vár) – Kincs-villa - Ördögárok – Óriás gesztenyefa - Szálasi bunker – Táborhegy (Zeiger-nyereg) – Vörös-kereszt – Kopasz-Kendig – Asztal-kő - Apostolok fája - Gyilkos-szikla – Holler-barlang - Kalapos-kő – Széles-kő – Velem – Cseke-forrás - Libanoni cédrus – Cák – Kenyér-hegy – Kőszeg

A vár bejáratánál balra fordulva elérjük a Várkört, ahol azt keresztezve folytatjuk utunkat (Pék u.) az Árpád tériig, majd a Sziget utcán teszünk meg további 100 métert, ahol az első bal oldali utcácskába fordulunk (Erdő u.), melynek végén találjuk Kincs István apátplébános, Kőszeg város díszpolgárának egykori lapostetős lakóházát.

1. Kincs Villa: Falán Magyarország talán legrégebbi fennmaradt turistajelzése a II. Világháború előtti évekből származik, s mely egyben jól jelzi azt is, hogy a turistautak régen ebben az árokban vezettek fel a hegyre. Az épület után pár méterrel kezdődik utunk a szurdokban.

2. Ördögárok: A Kőszegi-hegység egyik leghosszabb, de főleg legmélyebb sziklás „szurdoka” a város közvetlen szomszédságában, melyben évtizedekkel ezelőtt még szekérút vezetett. Az üledékes kőzetek eróziós pusztulása jól megfigyelhető itt. Az ’ördögárok’ elnevezés nem egyedi, sok helyen található máshol is az országban azonos vagy hasonló földrajzi név. Az emelkedő végén kierünk a Napos-tetőre, ahol kb. 200 métert követően a *Poncichterek* szőlői közt vezető úton balra (déli irányba) kanyarodva leereszkedünk egy másik mélyútban a Királyvölgybe, ahol jobbra fordulva rátérünk a **K+** jelzésre és pár száz métert követően elérkezünk túránk első célpontjához (**1. ellenőrző. pont**).

3. Óriás gesztenyefa: A XV. században a magyar királyok birtokai, a királyhegyi gesztenyeerdők és a királyvölgyi szőlőkről kapta mai nevét a terület. E helyen állott több, mint 600 évig a 10 méteres kerületet elérő óriás gesztenyefa. Pár száz métert követően végleg elhagyjuk a várost, hogy aztán a történelem egy sötét korszakának tárgyi emlékéhez érkezzünk.

4. „Szálasi bunker”: 1944. október 16-án, Horthy Miklós kormányzó kiugrási kísérletének kudarca után a hungarista mozgalom vezetője, Szálasi Ferenc vette át a hatalmat. November derekáig a németek kifejezetten ellenezték, hogy Szálasi az oroszok elől Nyugat-Magyarország területére meneküljön, ám ő ennek ellenére megbízott egy vállalkozót 1944. novemberében, hogy a Szabó-hegy mögött építsen ki földalatti főhadiszállást. A közhiedelemmel ellentétben a földalatti és a felszíni létesítményeket nem munkaszolgálatosok és zsidó emberek építették, mert ők csak az útépítésben és a körlet kialakításában vettek részt. A térséget a Hunyadi János testőrszázalój védte 458 fővel. Kőszeg ellen az oroszok több mint 160 harckocsit vetettek be. A város ellenállás nélkül került a kezükbe, a védőkörletet azonban sokáig védték a magyar katonák. Szálasi március 25-i elmenekülése után a magyar erők keményen ellenálltak, és itt a lejtőn legalább kétszáz orosz katona vesztette életét, míg a magyar katonák közül közel 300 tudott visszavonulni Ausztria irányába. Az 50-es években berobbantott bunkert pár éve tárták fel kőszegi vállalkozók segítségével. Az aszfalt utat és parkolót (Kincs pihenő) elérve utunkat a balra (középső) felkanyarodó sorompóval lezárt erdészeti úton folytatjuk tovább, most már a **KO** jelzésen, amely hamarosan jobbra betér az erdőbe. Ezt a jelzést követjük egészen a Hét-forrás előtti leágazásig, ahol az erdészeti úton maradván rövidesen elérjük a Z jelzést, mely utat mutat egészen a Zeiger-nyeregig (**2. ellenőrző pont**), ahonnan rövid, de meredek emelkedőn felmászhatunk a gyönyörű kilátást nyújtó Tábor-hegyre is.

5. Tábor-hegy: A Kőszegi-hegység főgerincének egyik „végpontja”, a hegy nevének eredete homályos, valószínűleg a szlovák eredetű „tabor” szóból ered, írásos emlékek azonban nem utalnak arra, hogy a hegy e részén bármikor is tábor lett volna. A kilátás azonban gyönyörű a Hét-forrás katlanvölgyére és Léka vára is látható a csúcs közeléből. A csúcsról visszaereszkedve egészen a Zeiger-nyeregig, utunkat az erdészház mellett közvetlenül déli irányba induló (jelzetlen!) széles kavicsos úton folytatjuk egészen a Vörös-keresztig, ahol az ugyancsak délnek induló aszfaltos úton megtaláljuk a **K▲** jelzést, amely követve a hegység főgerincét, a korábban még szép kilátást nyújtó Kopasz-Kendigen (**3. ellenőrző pont**) keresztül elvisz minket egészen a Hörmann-forrás melletti parkolóiig. Ám mielőtt azt elérjük, tegyünk rövid 200 méteres kitérőt a Kendig csúcsát követően látható tarvágás szélén jobbra kanyarodva, hogy egy érdekes, néhányak fantáziáját megmozgató helyre érkezzünk.

6. „Titkos Bunker”: bizonyos feltételezések szerint a Szálasi bunker(rendszer) egy része, azzal egyidős, mások szerint a II. Világháborút követően épült. Valójában a múlt század elején egy üdülő építéséhez kerestek vizet, ezért *kutakat fúrtak*, melyek kb. 30 m mélyek, de vizet még ilyen mélyen sem találtak. Sajnos jelenleg

fedetlenül állnak, ami **balesetveszélyes**. Az aszfaltos utat elérve, azon pár métert haladva balra megtaláljuk a **K+** jelzést amelyen kb. 1 km-t haladunk, hogy aztán balra kanyarodva (egy régi, használaton kívüli, de járható útszakaszra, melynek sarkán egy fehér kő található) újra jelzetlen utakon járhatunk. 300 métert követően elérünk egy széles kavicsos erdészeti út kanyarulatába, ahol azon jobbra kanyarodva pár száz méter megtételét követően egy hajtúkkanyarban elérjük a **P** jelzést, amelyen nemsokára jobbra megpillanthatjuk az Asztal-követ, majd balra a **PO** jelzésen leereszkedünk a völgybe (**4. ellenőrző pont**).

7. Apostolok fája: a Hosszúvölgy felső szakaszán elhelyezkedő különleges bükkfa 12 törzssel rendelkezik. Ezek közül sajnos már egyre több szárad el. Innen visszatérve a **P** jelzésre hamarosan elérjük az Írottkőről leereszkedő **K** jelzést, amelyet nemsokára a **KO** jelzésen elhagyva elérjük – az Ebenspanger-forrás és a Gyilkos szikla érintésével - az országhatárt.

8. Gyilkos szikla: a közvetlenül a határ mellett található sziklaalakzat a nevét a közelében az 1950-es években történt tragikus eseményről kapta, amikor is egy a határon átszökni kívánó férfi lelte itt halálát. Ezt követően utunkat a **Z** (majd **KZ**) jelzésen hosszasan folytatjuk, mígnem balra betérünk a **K▲** jelzésre, ahol szebbnél szebb természeti képződményeket figyelhetünk meg (**5. ellenőrző pont**).

9. Kalapos kövek: Az itt található sziklák vulkáni eredetű metamorf kőzetből, zöld palából épülnek fel. Az egykori tengeralatti vulkán anyagába nagy mennyiségű mészsanyag keveredett, ez a beszivárgó csapadékvíz hatására kioldódott a kőzetből és ennek következtében a kőzet szerkezete fellazult, felgyorsítva az eróziót (szél, fagy stb.). A kőzetben a mészsanyag egyenetlenül, hol igen nagy, hol alacsony koncentrációban halmozódott fel, ez okozza a különleges sziklaformák kialakulását. A Széles-kőnél balra fordulva a **P▲** jelzésen elérjük Velem községet, ahol a falu főutcáját keresztezve a **S** jelzésen haladunk rövid ideig, amelyről balra letérve elérjük a Cseke-forrást (kitáblázott) (**6. ellenőrző pont**). Ezt követően további 200 métert haladunk a patak völgyében felfelé, hogy elérjük a **P** jelzést, mely elvisz minket az utolsó látnivalóig a Libanoni Cédrusig. Innen pár száz méterre egy tisztás szélére érünk, ahol vagy a **P** jelzést követve balra folytatjuk utunkat Kőszegig, vagy a kavicsos úton jobbra fordulva, aztán 100 méter múlva balra leereszkedve visszatérünk a **S** jelzésre, amely a híres Cádi pincesor mellett elhaladva, a Kenyér-hegyet balról elkerülve bevezet minket Kőszegre.

A fenti túraútvonal csupán ajánlott, a jelvényt készítő túra bármely más útvonalon is teljesíthető!
Ajánlott turistatérkép: *Cartographia 13 Kőszegi-hegység*

- ellenőrző pont: „A **K+** turistajelzés mellett található óriás gesztenyefánál található kőtábla feliratának utolsó szava”
- ellenőrző pont: „A Tábor-hegy lábánál (Zeiger-nyereg) található erdészház tetőzetének színe?”
- ellenőrző pont: „A Kopasz-Kendig csúcsán található egyik fa törzsén lévő két betű”
- ellenőrző pont: „Hány törzse él még az Apostolok fájának?”
- ellenőrző pont: „A Kalapos-köveknél található egyik fa törzsén látható szám”
- ellenőrző pont: „A Cseke-forrásnál álló idős, nagyméretű fa fajtája”

1. ellenőrzőpont	2. ellenőrzőpont	3. ellenőrzőpont	4. ellenőrzőpont	5. ellenőrzőpont	6. ellenőrző pont

TELJESÍTŐ NEVE:

CÍME:

DÁTUM:

A túra teljesítői a jelvényt **300 Ft** ellenében az Írottkő Natúrparkért Egyesület Tourinform irodájában az igazolólap leadását követően vehetik át, valamint kérésre a színes térképet **100 Ft** ellenében kinyomtatják

© Cartographia Kft. – www.cartographia.hu

A térkép a Cartographia Kft. támogatásával készült.

		táv	sz	emel	sz	súly	sz
Vár	Kincs-Villa	750	750	16	16	3	3
Kincs-Villa	Gesztenye	2000	2750	140	156	80	83
Gesztenye	Sz.Bunker	1500	4250	125	281	5	88
Sz.Bunker	Tábor-hegy	3500	7750	192	473	48	136
Tábor-hegy	Vöröskereszt	2400	10150	64	537	60	196
Vöröskereszt	Kendig	2100	12250	90	627	10	206
Kendig	Bunker	300	12550	0	627	20	226
Bunker	Asztal-kő	3100	15650	100	727	70	296
Asztal-kő	Ap. Fája	450	16100	20	747	70	366
Ap. Fája	Gyilkos-szikla	1650	17750	80	827	110	476
Gyilkos-szikla	Holler barlang	2600	20350	65	892	130	606
Holler barlang	Kalapos-kő	350	20700	10	902	10	616
Kalapos-kő	Széles-kő	350	21050	0	902	20	636
Széles-kő	Velem	3000	24050	10	912	200	836
Velem	Pogányok	3900	27950	60	972	80	916
Pogányok	Kenyér-hegy	1300	29250	20	992	30	946
Kenyér-hegy	Vár	1800	31050	10	1002	30	976

majdnem stimmel :-)

táv: 31 km 1000 m szint